

IN NOMINE JESU!
EXERCITATIONUM ETHICARUM
DISPUTATIO VII.

De

CAUSA EFFICI-
ENTE VIRTUTUM MORA-
LIUM ET IN SPECIE DE HUMANARUM
ACTIONUM PRINCIPIS.

Quam
PRÆSES

M. JOHANNES *Deutschman*

Jutrebocensis.

ET RESPONDENS

GEBHARDUS THEODORUS MEIER

Hannoveranus.

proponens publicè

In Auditorio Minori Ad d. 14. Aug.

Horis matutinis.

WITTEBERGÆ, Excudebat Joh. Hake, M. DC. LII.

I. N. J.

Cum scire sit rem per causam nosse, ut habet *Philos. I. I. Post. Anal.* non tantum in scientiis debemus causas rerum proximas cognoscere, sed etiam in Practicæ Philosophiæ partibus causas rerum evolvere. Licet enim hic nulla sit scientia Apodictica, datur tamen notitia virtutum vera. Et quia plena virtutum notitia ab Ethico est tradenda, causarum etiam genera non sunt negligenda. Cum autem de fine Virtutum in Eudæmonologia sit tractatum; Formæ etiam nimirum Mediocritatis in ipsa definitione mentio sit facta: restat ut de Causa Efficiente ut & de Materia aliquid verborum adhuc feramus. De hac quidem sequenti, de illa verò præsentis disquisitione agere decrevimus, ubi principia Actionum humanarum nobis explicanda sumpsimus. Sit ergo sub DEO & cum DEO Thesis.

1. Naturam Virtutis esse in Ethicis exponendam, diximus *disp. 5. thes. 9.* Cum autem illa natura partim *conjunctim* allegetur, partim *distinctim* explicetur: illo jam munere sumus functi, hoc adhuc restare videtur. *Conjunctim* siquidem tum de Virtute in genere, quoad definitionem & divisionem; tum quoad virtutem Moralem in specie, itidem quoad definitionem & divisionem nostram tractationem absolvimus; jam *distinctam* Virtutis Moralis explicationem suscipimus tum quoad *causas*, tum quoad *species*. Quoad *causas* nimirum *Efficientem* hac *disp. 7. & materialem* *disp. 8.* De speciebus v. octavam sequentes Exercitationes afferent doctrinam.

2. *Causa Efficiens* Virtutem sunt *actiones Mediocritati conformate*. Duo hic dicuntur (1) *quod actiones sint causa Efficiens Virtutum*, quod probatur (1) à *virtutum natura*. Virtutes n. Ethicæ non in nuda speculatione, sed potissimum in operatione consistunt, adeoq; verè sunt Practicæ. Practicum autem

▲ 2

tem

tem quod est, illud etiam à *παρ' ἑαυτῆς* suam habet originem. (2) *ex genere virtutum*. Virtutes n. sunt habitus. Habitus autem definitur, quod sit qualitas crebris actionibus comparata &c. Crebra ergo actiones constituunt habitum, constituunt etiam virtutem. (3) *ex virtutum constitutione*. Tria n. ut cuiusvis habitus, ita etiam uniuscujusq; virtutis sunt principia. (1) *Φύσις* s. natura. (2) *μύθησις* s. disciplina: & (3) *δασκαλία* s. exercitatio: illa virtutem incipit, quia ejus dat semina & rectæ rationis prima principia: ista virtutem dirigit, quia illa prima naturæ principia excolit. Nam sola non sufficit natura, quia, ut 3. *Tuscul.* habet *Tullius*, quos natura nobis parvulos dedit igniculos, celeriter malis moribus, opinionibus depravatis sic refringimus, ut nusquam naturæ lumen appareat. Unde facile colligitur quod disciplina directrice maxime sit opus. Hæc v. & naturam & disciplinam perficit. Nam ager nisi cultus fructus non facit; ita animus otiosus virtutes non capit. Et præterea non multum prodest doctrinæ præcognitio, nisi ad doctrinam accedat exercitatio. Ut n. *Diogen.* apud *Laërt.* l. 6. de vit. *Philos.* inquit, absq; exercitacione nihil invitæ perficitur: ea v. omnia exsuperare potest. Nam ipsius quoq; voluptatis contemptus, si nos assueverimus, jucundissimus sit, & sicut hi, qui censuerunt voluptuosè vivere, molestè se inde avelli patiuntur; ita qui aliter sunt exercitati, facillimè ipsas contemnat voluptates. Sit ergo natura virtutis causa, erit tamen remota: sit etiam disciplina causa virtutis, erit incompleta & inadæquata; sola igitur Exercitatio dat habitum, dat virtutis complementum. (4) *à virtutum subjecto*. Causæ n. virtutis proxime in homine sunt quærendæ, non in alio subjecto, cū virtus homini proprium sit bonum. Erit ergo virtutis causa vel intellectus, vel voluntas, vel actio ex his promanans. Non intellectus: quia virtus *Moralis* non consistit in speculatione, sed in operatione: non *Voluntas*; Si n. *Voluntas* esset causa proxima & adæquata virtutis, omnes homines essent virtuosæ, quod est falsum. Relinquitur ergo tertium, n. actiones ab his proficiscentes.

3. (2) Quod non actio sed *actiones* sint causa Efficiens virtutum, *num. crebra & sapius iterata*. Illud probatur (1) *ex ratione*: Nam omnis habitus ex crebris actionibus constituitur, Ergo etiam Virtus. (2) *ex similitudine*. Quemadmodum n. una hirundo non facit vel ita etiam ex una vel ex paucis actionibus virtutis habitus non generatur. Sed ut *Scal. Ex. 307. s. 4.* scribit: *Ex actionum crebritate, aut ex paucis bene validis habitus creatur, sicut cavitas in lapide vel à multis guttis, vel à re solida paucis ictibus.* (3) *ex Experientia*. Illa n. testatur sapius canendo hominem fieri Musicum; sapius numerando Arithmeticum, sapius disputando Dialecticum, & ex actionibus honestis sapius iteratis *αργαίων. τὸ δὲ αργαίων εἰναι* *ἴσθαι τὰς ἀρετὰς ἐχέναι*, inquit *Philos. l. 1. M. M. c. 1. ex autoritate*. Testatur id sapius *Philos. non uno in loco. Donalds. l. 2. c. 4. inquit: Causa efficiens virtutis sunt crebrae actiones mediocritati conformatae Piccol. gr. 2. c. 6. Acquiruntur habitus per iteratas ac crebras operationes, consimiles illis, quae mox ex habitu prodeunt. Idem etiam alii fatentur auctores.* (5) *ex actionum verà significatione*. Dum n. de Virtutibus Moralibus dicimus, eas actionibus comparari, etiam More, assuetudine & exercitatione eas comparari simul dicimus. Exigua n. inter hæc licet sit differentia, ut notavit *Piccol. gr. 2. c. 9.* tamen hic ferme sunt synonyma. Nam Mos (externum intellige) est actio ex interno more prodiens. Assuetudo, quæ est exercitatio actionumq; repetitio, qua mores gignuntur, actionem includit. Exercitatio, quæ & assuetudinis descriptionem ingressa, de omni operationum, cum pro formando, tum pro servando habitu aliquo editarum, repetitione dicitur. Unde *ἔβ* modo per Morem, modo per assuetudinem, modo per Exercitationem, modo per actiones morales explicatur. Ex quibus omnibus id colligere licet Virtutis habitum per crebras & sapius iteratas actiones morales produci. Ubi tamen notandum quod interdum etiam ejus modi habitus ex paucis satis validis actionibus generetur.

4. (3) Quod *actiones hæ secundum Mediocritatem sint instituta*. Probatur hoc secundum *Aristot. (1) à contrarijs*. Nam

actiones, quæ non constant mediocritate h. e. quæ vel modum
excedant, vel à modo deficiunt, seu in quibus Nimium vel
parum, nihil habent rectum vel laudabile. Ideoq; potius vir-
tutibus adversantur easq; corrumpunt, quam ut ex illis boni
habitus possint gigni. Ex verbis igitur, quæ habet *Phil. l. 2.*
Nic. c. 2. §. πρῶτον ἐν τῷ το : ita argumentamur : Si Nimium &
parum virtutes corrumpit, sequitur quod actiones mediocres
eam constituent. Atqui verum prius E. (2) à similibus. Duplex
a. proponit simile (1) à labore & exercitio §. ὡς τῆς ἰσχύος
Ⓞ. Sicut nimio labore & exercitio vires corporis debilitan-
tur & franguntur, nullo a. exercitio existente ex nimio otio
langvescunt & extingvuntur, moderato deniq; exercitio con-
servantur & augentur. Ita etiam in Virtutum studio actio-
nes neq; in excessu neq; in defectu aberrantes, sed verè medi-
ocritatem observantes adhibere debemus. (2) à cibo & potu. §.
ὁμοίως ἦ : Sicut sanitas nimio cibo corrumpitur, nullo ex-
tinguitur, moderato v. cibo ac potu recreatur & conservatur :
ita etiam habitus morum ob excessum actionum corrumpi-
tur, ob defectum v. earum extingvitur, sed moderatis actio-
nibus generatur & conservatur. (3) ab exemplis. Duas n. præcipu-
as allegat virtutes nim. *Fortitudinem & Temperantiam*, deq; iis
ostendit §. ἕτως ἐν quod actiones illarum & sint mediocres &
tales esse debeant, ut de reliquis idem possit fieri iudicium.
Disertis n. verbis dicit, quod sicut se res habet in Fortitudine
& Temperantia, ita etiam sit in aliis virtutibus.

§. Ita de Actionibus in genere, quod nim. Actiones cre-
bræ secundum Mediocritatem formatae sint causa Efficiens
virtutum; jam etiam de principijs humanarum actionum in
specie est agendum. Nā ex cōmuni Philosophorum consensu con-
stat, nihil quicquam esse, quod exactius nos deducat ad rei
cognitionem, quam accuratam principiorum ejus cognitio-
nem. *Arist.* siquidem l. 2. *Elench. c. 8.* testatur principia esse
maximam partem, & l. 5. *Polit. c. 4.* esse rei dimidium, imò, ut ha-
bet l. *Nic. c. 7.* plus esse, quam dimidium totius.

6. Cum a. Actiones multas habeant causas, secundum
Sca-

Scalig. Exerc. 307. sect. 27. hic saltem de illis agimus principiis, unde motus proficiscitur, non cuius gratia res agitur. De numero a. horum principiorum variant autorum sententiae. *Pythagorae* tres virtutis fontes statuerunt (1) prudentem scientiam (2) irascendi potentiam (3) Voluntatem cum praelectione & cupiditate connexam. Ex quarum harmonia & mutua conspiratione virtus consurgat. Alii alia poma & exponunt actionum humanarum principia. *Liebmh. Ex. 5. th. 2.* Principia quae ex animo hominis originem ducunt 4. sunt: *Voluntas, Arbitrii libertas, Consultatio, Electio.* Cum quo consentit *Riccob. l. 3. c. 5. Libertatem, Voluntatem, Deliberationem, Electionem* tanquam actionum humanarum principia numerans. *Dd. Genimbris. diff. 4.* de tribus principiis humanorum actuum, *Voluntate, intellectu & Appetitu sensitivo* inscribunt. Nos receptura servam⁹ & observam⁹ numerū & dicim⁹ quod principia humanarum actionum sint: *Spontaneum, Voluntas, Liberum arbitrium, Consultatio, Electio.* Nam humanarum actionum principium aliud est remotum, aliud propinquum. Illud dicitur spontaneum: Hoc v. est l. principale ut tum voluntas, tum liberum arbitrium; vel instrumentale, ut tum Consultatio, tum Electio.

7. De spontaneo quatuor notabimus & explicabimus. (1) *Definitionem Spontaneum est, cuius principium est in agente & sciente singulas actionis circumstantias.* Desumpta est haec ex ipso *Philos. l. 3. c. 1.* Et quoad definitum (1) *Spontaneum* dicitur a sponte, quod n. sponte agimus, factum spontaneum nominatur. (2) Spontaneum tribuitur partim *in animatis*: Sic *Cicer. l. 2. de Nat. Deor.* ignem sponte moveri pronunciat. Et *l. 2. de fin.* Charitatem facere, ut amicitia sua sponte ex se & propter se expetatur (2) *vegetabilibus.* Ut apud *Virg. Ecl. 4.*

Sponte sua sandix pascetnes vestiet agnos.

Et de arboribus l. 2. Georg.

*Sponte sua veniunt camposq; & flumina late
Curva tenent.*

(3) *irrationalibus.* Hinc iumenta & fera multa efficere sponte dicim⁹

dicuntur. Sponte suâ currit in sylvis cervus, equus frenis solutus sponte sua per prata vagatur: sponte sua equi vel boves currum trahere non dirigente nec impellente aurigâ videtur. (4) *Rationalibus*: & sic h. l. consideratur, quando dicitur actionum humanarum principium. (3) *Spontaneum* Græcis dicitur ἐκείον, cui opponitur ἀκείον. Multi accusant nostros, quod perperam ἐκείον spontaneum vertatur, cum potius reddendum sit voluntarium. Verum si consideramus (1) *vocis originem*, nullum in eo esse peccatumprehendimus. Sap. dicit ἐκείον esse quasi εἰκείον: εἰκείον est *similis sum*: quod ergo naturæ cuilibet rei convenit, quod ab ea sponte profluit, quod naturæ cursum non destruit vel eundem impedit, illud dicitur ἐκείον. εἰκείον etiam est *cedo*, non *repugno*; quicquid igitur cedere & non repugnante natura fit illud est & dicitur ἀκείον. (2) *vocis usurpationem*. Tribuitur inanimatis creaturis Rom. 8. 20. ἡ κτίσις ὑπετάγη ἑκείον. (3) *vocis oppositionem*. μὴ ἀναγκάσῃς αὐτὰ ἐκείον extat 1. Pet. 5. 2. Coguntur a. non solum homines sed etiam bruta & alia creaturæ: non suâ sponte sed coactè lapis ascendit. (4) *vocis contradistinctionem*. Hic n. ἐκείον Aristot. contradistinctum dicitur voluntatem, distinctamque utriusque definitionem tradit. Ex quibus facile apparet jure nos accusari non posse, qui ἐκείον spontaneum vertimus.

8. *Quoad definitionem*. Genus in ea expressum non est, neque tamen illud neglectum est penitus, sed subintelligitur. Cum n. hic agatur de humanarum actionum principis, nulla difficultate illud assumitur, quod multis est commune & ad ipsam tamen spontanei naturam pertinet. Generis ergo loco poni potest, Humanarum actionum principium. Nam hoc naturam spontanei explicat, non quidem distinctè sed confusè, non adæquatè & completè sed imperfecto & incompleto modo.

9. *Differentia* desumpta est (1) à proprio. Cujus principium est in agente, adeoque debet esse *internum* non *externum*. Excluduntur hoc proprio actiones aliorum jussa susceptæ, sicut legatus non suâ sponte sed jussu legantis legationem suscipit, ita

eti-

etiam ea, quæ in mandatis habet, ejusdem autoritate perficit. *Deinde* removentur etiam actiones violentæ, quando aliquis ad hanc vel aliam actionem non sponte tuâ accedit, sed ab alio violento modo cogitur. *Tandem* in genere omnes actiones, quæ ab externo principio originem trahunt h. l. sunt excludendæ, quia internum principium necessario requiritur. Non v. huc referendæ simul sunt actiones illæ, quæ ex ira, cupiditate aut aliquo alio vehementiori affectu proficiuntur: nam quod hæ actiones non sint invitæ, sed spontaneæ, illud prolixè *Arist. l. 2. c. 1.* exponit. Et si tales actiones excusationem mererentur, nullam esset vitium, quod jure accusari posset, quia omnes vitiosi vehementiam sui affectus objicerent. Verùm cum affectus sint interna principia, etiam videmus actiones illas potius huc esse referendas, quam ab his excludendas.

10. (2) à *Subjecto*. Est in agente, habet definitio. Agens inde colligitur esse subjectum spontanei. Sicut n. omnia reliqua humanarum actionum principia sunt in agente, ita etiam spontanei Subjectum agens erit. Et hujus membri necessitas facile ex priori potest declarari. Ubi n. proprium est, ibi etiam subjectum est, in quo illud est proprium, cum proprium sit accidens, adeoque necessariò semper subjectum ad suam inhærentiam requirat. *Deinde* internum quod est, illud etiam in certo subjecto est, respectu cujus internum dici queat. Et quia spontaneum est internum, etiam certum habebit subjectum. *Deniq;* cum spontaneum sit humanarum actionum principium, ibi etiam erit, ubi humanæ actiones suam habent sedem: Hæc a. est in agente, est in hominibus. Agens ergo spontanei erit subjectum.

11. (3) *ab officio*: Et sciente. Scientia igitur ad spontaneam actionem requiritur. Cum a. scientia s. cognitio non una sit, quænam hic potissimum sit intelligenda, erit dispiciendum. Datur cognitio naturalis, qua una quælibet forma novit suum esse, quod materiæ communicat, novit etiam distinguere suum specificum, novit etiam certas suas operationes.

¶

Datur

Datur etiam cognitio sensualis, quæ est ex sensibus: Datur etiam cognitio rationalis, quæ cum ratione est conjuncta. Cum a. ve ba semper sint intelligenda secundum materiam substratam, ultimam hic cognitionem intelligimus, dum de humanarum actionum principiis agimus.

12. (4) ab Objecto: Singulas actionum circumstantias. Cum n. mediocritas virtutis potissimum circumstantias respiciat, illæ omninò à virtutum studio sunt cognoscendæ. De numero a. circumstantiarum variant autores. Piccol. gr. 2. c. 12. recenset 10. 1. agens. 2. quod agitur. 3. in quod agens agit. 4. quo instrumento. 5. quomodo. 6. cujus finis gratia. 7. quando. 8. coram quo. 9. ubi 10. quamdiu. Sed ipse postea confitetur ad pauciores classes illas redigi posse. Aristot. & plerique ex Arist. l. 3. c. 1. octo recensent. ἴσως ἔν τ' ἑξῆσιν διορίσαι αὐτὰ, τίνα καὶ πόσῃ ἴσῃ, τίς τε δὴ, καὶ τί, καὶ πῶς ἢ ἐν ἑνὶ περιπέτῃ, ἐνίῳ τε ἢ καὶ τίνι, ὅσον ὄργανῳ. καὶ ἕνεκα τίνος, ὅσον σωτηρίας. καὶ πῶς, ὅσον ἡρέμει ἢ σφόδρα. h. e. Non erit fortassis abs re, quæ, quot ea sint (circumstantia) distinguere: nim. quis agat, quid agat, & quæ in re versetur actio: interdū v. & quo, puta instrumento & cujus rei causa, verbi gratia, salutis causa, & quomodo: ut leniter & vehementer. Harū circumstantiarū ab Aristotele enumeratarū sufficientiā Acciai. probat super h. l. n. 17. Scribens: Hæ circumstantiæ sunt omnes, circa quas versatur omnis actio: cum a. sint tot, & nō sint neq. plures, neq. pauciores, hoc modo ostenditur. Omnis circumstantia aut respicit agens aut causam actus, aut respicit ipsum actum. Si agens & causam actus tunc vel Efficiens, & vel principalis i. e. Quis? vel Instrumentalis: Quo? vel finalis: Gratia cuius? vel Materialis, Circa quod? Si respiciunt ipsum actum, considerabitur vel secundum substantiam h. e. Quid? vel secundum mensuram suam, in quo sc. vel loco, vel tempore: Vel secundum qualitatem i. e. Quomodo.

13. (2) Divisionem. Hanc affert Arist. l. 5. Nic. c. 8. quod quædam spontanea sint ex præelectione & ἀπλῶς; quædam nō ex præelectione & ἐξ ὑποθέσεως: illa dicuntur περιαιρετὰ & περιβλεπτά, quia consulto fiunt; hæc v. ἀπειρητὰ & ἀπεβλεπτά.

βέλαται, quia non fiunt consulto, sed ex animi aliqua perturbatione.

14. (3) *Oppositionem*. Spontaneo opponitur *invitum* s. ἀκρίσιον. Hic iterum notetur (1) *Definitio*. *Invitum* est, quod quispiam vel vi coactus, vel per ignorantiam admisit. (2) *Divisio*. Hæc n. ex ipsa fluit definitione, quod aliud sit *Violentum*, aliud per ignorantiam commissum. (3) *Utriusq; explicatio*. *Violentum*, quoad descriptionem, est, *cujus principium est extra agentem*, ita ut is, qui agit, vel patitur, plane nihil ad actionem conferat. Quoad constitutionem, tria hic sunt necessaria (1) ut principium s. causa movens sit extra agentem (2) ut principium illud externum sit satis validum & ad motum illum violentum perficiendum sufficiens. (3) ut agens vel patiens, plane nihil adjumenti conferat ad illam actionem. Quoad divisionem est vel ἀπλωσ violentum, quod cum violento in genere coincidit, & ex omni parte tale est: vel ἡστικῶς, quod partim voluntarium est, partim violentum, unde actiones tales mixtæ solent appellari. De quibus omnibus plura possunt legi apud *Aristot.* ejusque Interpretes.

15. *Invitum per ignorantiam commissum* est, *cujus principium est ignorantia singularum actionis circumstantiarum in agente culpa & fraudis vacuo, quam sequitur poenitentia ob peccatum commissum*. Est a. alia ignorantia pura, alia affectata; alia juris, alia facti; alia universalis alia particularis: De quibus etiam alii consulantur auctores.

16. (4) *Distinctionem*. Spontaneum differt (1) à voluntate; quia hæc semper est conjuncta cum ratione; illud sæpe etiam absque ratione. (2) à libero arbitrio: quia hoc saltem est in hominibus; illud etiam aliis rebus tribuitur. (3) à consultatione: quia spontaneum nude circumstantias rerum cognoscit, non autem sicut consultatio mutuam earum collationem & applicationem instituit, sicut fit in consultatione. (4) ab Electione, ut habet *Philos. l. 3. c. 2. tum ratione subjecti*, quia Electio tantum est in hominibus adultis, qui certo consilio aliquid agunt; spontaneum v. etiam pueris & brutis tribuitur: tum
ratione

ratione objecti, quia Electio non tribuitur repentinis actionibus, quæ sine deliberatione fiunt, sed spontaneum etiam in repentinis actionibus reperitur.

17. *Voluntas explicanda tum quoad definitum.* Sic (1) *Ety-mologicè* dicitur à *volendo* quia proprius voluntatis actus est velle. (2) *Homonymicè*: Ita Quidam 4. voluntatis notarunt significata, quod sumatur (1) *in sensu grammatico*, pro animi ad rem aliquam propensione. (2) *in sensu physico*, pro ipsa animi humani facultate, quæ intellectui contradistinguitur. (3) *in sensu Ethico*, pro humanarum actionum principio, quæ respicit illius voluntatis usum & actum, actum nempe approbationis in virtutibus, & aversionis in vitiosis habitibus. (4) *in sensu concretivo & ob-jectivo*, pro ipso volito, quando rem ab ea volitam & expetitam significat. (3) *Synonymicè* dicitur græcis *ἔλθεσις*, ut sæpius reperit Arist. Non *ἔκστασις*, ut alii volunt, id quod supra pluribus est declaratum.

18. Tum quoad definitionem: *Voluntas est appetitio boni contra rationem.* Genus est appetitio, quia est latior. Nam omnis voluntas est appetitio, sed non contra. Appetitio competit plantis, arboribus & aliis vegetabilibus, quæ appetunt alimenta: competit brutis animalibus, quæ facultatem appetentem in anima sensitiva recipiunt: Voluntas v. tantum in hominibus reperitur. Deinde, quia est de natura ipsius voluntatis, cum velle nihil aliud sit, quam certo modo appetere. Tandem quia cum differentia totum voluntatis naturam absolvit. Differentia desumpta est (1) *ab objecto*. Dicitur enim appetitio Boni sive illud verum sit, sive apparens. (2) *à principio*: cum ratione, quia ignoti nulla cupido, nulla volitio. (3) *à proprio*. Ratio enim hic absolute ponitur & recta ratio intelligitur, quia hæc voluntas virtuosarum actionum principium esse debet.

19. *Liberum Arbitrium est facultas, hominis, qua arbitrato nostro ad finem tendimus, ut aliquid agere vel non agere queamus.* Agitur de Libero Arbitrio hoc loco *in sensu Ethico*.

20. *Consultatio est diligens inquisitio mediorum, per que in agendo ad finem propositum pervenire possumus.*

21. *Electio est premeditata appetitio eorum, qua in nostra sunt potestate & per nos fieri possunt.* Plura addere non possumus.

90 A 6406

ULB Halle 3
002 916 622

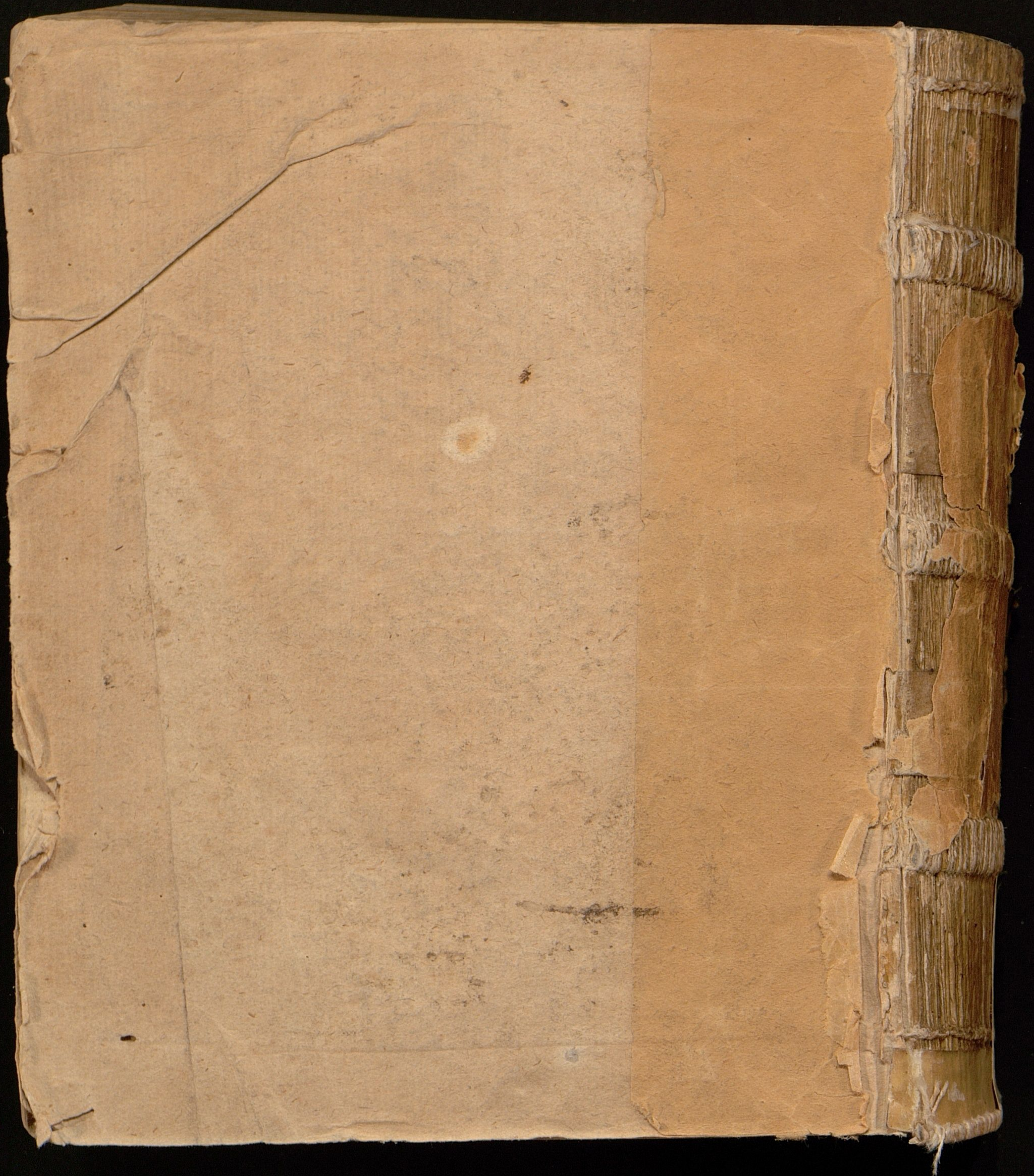

56

Retro V

VDMA

IN NOMINE JESU!
EXERCITATIONUM ETHICARUM
DISPUTATIO VII.

De
CAUSA EFFICIENTE VIRTUTUM MORALIUM ET IN SPECIE DE HUMANARUM ACTIONUM PRINCIPIS.

Quam
PRÆSES

M. JOHANNES Deutschman

Jutrebocensis.

ET RESPONDENS

GEBHARDUS THEODORUS MEIER

Hannoveranus.

proponens publicè

In Auditorio Minori Ad d. 14. Aug.
Horis matutinis.

WITTEBERGÆ, Excudebat Joh. Hake, M. DC. LII.